

Hanna-Leena Mattila kesk

Kirjallinen kysymys hyvinvointialueiden alijäämän kattamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Hyvinvointialueilla valmistellaan parhaillaan ensi vuoden talousarvioita. Tilanne on kuitenkin haastava, sillä useimpien hyvinvointialueiden osalta alijäämien kattaminen lain edellyttämällä tavalla vuoden 2026 loppuun mennessä ei ole mahdollista ja laki alijäämien kattamisen lisäajasta ei ole vielä edes eduskunnan käsittelyssä. Talousarviot pitäisi kuitenkin hyväksyä jo joulukuussa nykyisen voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti, joka edellyttää alijäämien kattamista vuoden 2026 loppuun mennessä. On ratkaisevaa, onko hyvinvointialueella mahdollisuus saada alijäämien kattamiseen lisäaikaa yksi vai kaksi vuotta — ja millä ehdoilla mahdollinen lisäaika annetaan. Nämä ovat keskeisiä kysymyksiä jo nyt hyvinvointialueiden viranhaltijavalmistelussa, sillä epävarmuus vaikeuttaa vastuullista talouden suunnittelua ja vuoden 2026 talousarvion valmistelua. Aluehallituksen esittelijät ja aluehallitukset toimivat virkavastuulla ja nykytilanteessa lain mukaisen talousarvioesityksen tekeminen nykyisellä alijäämien kattamisaikataululla on useimmille hyvinvointialueille käytännössä mahdotonta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Millä aikataululla aiotte edistää lakimuutosta, joka mahdollistaisi valtiovarainministeriölle mahdollisuuden aluekohtaisen harkinnan perusteella antaa lisäaikaa 1—2 vuotta alijäämien kattamiseen ja

eikö laki kannattaisi tuoda eduskunnan käsittelyyn jo vuoden 2025 aikana?

Helsingissä 4.11.2025

Hanna-Leena Mattila kesk